

Instytut Filologii Rosyjskiej i Ukraińskiej UAM

Tytuł naukowy, imię i nazwisko: prof. UAM dr hab. Bartosz Osiewicz

Opis przedmiotu:

Seminarium dyplomowe (licencjackie* / magisterskie*) z zakresu:

- językoznawstwa*,
- literaturoznawstwa*,
- komparatystyki literacko-kulturowej*,
- przekładoznawstwa*.

* proszę podkreślić

Krótką charakterystyka tematyki / problematyki seminarium dyplomowego:

Tematyka seminarium dyplomowego ogniskuje się wokół zagadnień związanych z literaturą rosyjską XX i XXI wieku. Magistranci doskonają umiejętność interpretacji dzieła literackiego z wykorzystaniem adekwatnych narzędzi badawczych dostarczanych przez współczesne literaturoznawstwo (semiotyka, intertekstualność, dekonstrukcja, badania genderowe, postkolonializm, auto/bio/geografia). W oparciu o krytyczną analizę literatury przedmiotu Uczestniczki i Uczestnicy seminarium dyplomowego odnajdują luki badawcze, następnie formułują własne hipotezy interpretacyjne. Opracowując wybrany problem badawczy magistranci odczytują warstwę ideową tekstu artystycznego oraz analizują jego poetykę. Nie powielają przy tym istniejących informacji, lecz wykorzystują je w procesie kreatywnego rozumienia dzieła literackiego. Na młodych badaczy czekają m.in. utwory rosyjskich modernistów (Aleksandr Błok, Andriej Biety, Anna Achmatowa, Osip Mandelsztam); poetów pokolenia „odwilży” (Jewgienij Jewtuszenko, Andriej Wozniesiński, Bella Achmadulina); twórców literatury emigracyjnej (Siergiej Dowłatow, Władimir Wojnowicz, Władimir Maksimow, Georgij Władimow); przedstawicieli współczesnej poezji rosyjskiej (Jelena Szwarz, Olga Siedakowa, Nina Iskrienko, Leonid Aronzon, Dmitrij Prigow, Aleksiej Chwostienko, Wagicz Bachczanian, Giennrich Sapgir, Timur Kibirow, Ilja Kutik); rock-poetów (Wiktor Coj, Aleksandr Baszłacow, Jurij Szewczuk, Ilja Kormilcew, Andriej Makarewicz, Siergiej Sznurow); prozaików-postmodernistów (Wiktor Jerofiejew, Władimir Sorokin, Wiktor Pielewin); „nowych realistów” (Roman Sienczin, Zachar Prilepin); twórców literatury masowej (Irina Dienieżkina, Oksana Robski); nowej powieści kryminalnej (Aleksandra Marynina, Boris Akunin); „prozy kobiecej” (Ludmiła Pietruszewska, Ludmiła Ulicka, Tatiana Tołstoj) i.in. Mile widziane są również własne propozycje tematyczne, które po uzyskaniu akceptacji mogą stanowić dla Studentki/Studenta indywidualny obszar badawczy w ramach seminarium dyplomowego. Oprócz klasycznych prac analityczno-interpretacyjnych istnieje możliwość napisania pracy o charakterze porównawczym (związki literatury z innymi rodzajami sztuki, analiza komparatystyczna motywów/obrazów/tematów w twórczości różnych autorów).

Przykładowe tematy prac dyplomowych:

- Мотив семьи в прозе Людмилы Улицкой
- Образ русского общества в постмодернистском творчестве Виктора Ерофеева
- Абсурд советской действительности в автобиографической прозе Сергея Довлатова
- Современные войны глазами современных писателей на основе произведений *Цинковые мальчики* Светланы Алексиевич и *Асан* Владимира Маканина
- Попытка анализа произведений *Мы* Евгения Замятина и *Москва 2042* Владимира Войновича в перспективе гендерных исследований
- Образ жизни в коммунистических странах в поэтическом творчестве Владимира Высоцкого и Яцека Качмарского
- Картина сектантства в романе Андрея Белого *Серебряный Голубь*
- Репрезентация концепта «любовь» в романах *Анна Каренина* Льва Николаевича Толстого и *Тётя Мотя* Майи Александровны Кучерской
- Роман *Зулейха открывает глаза* Гузель Яхиной в постколониальном контексте

Przykładowa literatura:

- Доманский Ю.В., *Русская рок-поэзия: текст и контекст*, Москва 2010.
- Кормильцев И., Сурова О., *Рок-поэзия в русской культуре: возникновение, бытование, эволюция*, „Русская рок-поэзия: текст и контекст” 1998, вып. № 1.
- Лейдерман Н.Л., Липовецкий М.Н., *Современная русская литература*, т. 1-3, Москва 2003.
- *Русские писатели XX века. Биографический словарь*, pod red. П.А. Николаева, Москва 2000.
- *Словарь поэтов Русского Зарубежья*, под ред. В. Крейда, РХГИ, Санкт-Петербург 1999.
- Burzyńska A., Markowski M.P., *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, Kraków 2006.
- *Bardowie*, pod red. J. Sawickiej i E. Paczoskiej, Łódź 2001.
- Culler J., *Literatura w teorii*, przeł. M. Maryl, Kraków 2013.
- De Lazari A., *Czy Moskwa będzie trzecim Rzymem? Studia o nacjonalizmie rosyjskim*, Katowice 1995.
- Gancarz D., *Rosyjska poezja rockowa*, Kraków 2012.
- Hejmej A., *Muzyczność dzieła literackiego*, Wrocław 2002.
- *Historia literatury rosyjskiej 1917-1991*, pod red. G. Porębina, S. Poręba, Katowice 1994;
- *Historia literatury rosyjskiej XX w.*, pod red. A. Drawicza, Warszawa 1997.
- Kasack W., *Leksykon literatury rosyjskiej XX wieku*, przeł. B. Kodzis, Wrocław 1996.
- Klimowicz T., *Przewodnik po współczesnej literaturze rosyjskiej i jej okolicach (1917–1996)*, Wrocław 1996.
- Lejeune P., *Wariacje na temat pewnego paktu: o autobiografii*, tł. W. Grajewski, Kraków 2007.
- *Muzyka w literaturze: antologia polskich studiów powojennych*, red. A. Hejmej, Kraków 2002.
- Przebinda G., Smaga J., *Kto jest kim w Rosji po 1917 roku*, Kraków 2000.
- Rybicka E., *Geopoetyka. Przestrzeń i miejsce we współczesnych teoriach i praktykach literackich*, Kraków 2014.
- Said E.W., *Orientalizm*, przeł. M. Wyrwas-Wiśniewska, Poznań 2018.
- Skotnicka A., *Model prozy „innej” w literaturze rosyjskiej po 1985 roku*, Wrocław 2001.
- Thompson E., *Trubadurzy imperium: literatura rosyjska i kolonializm*, przekł. A. Sierszulska, Kraków 2000.
- Wellek R., Warren A., *Teoria literatury*, przekł. pod red. i z post. M. Żurowskiego, Warszawa 1976.

Forma i zaliczenie przedmiotu:

czynne uczestnictwo studentów w zajęciach, przygotowywanie poszczególnych fragmentów pracy dyplomowej wg harmonogramu określonego na poszczególne semestry.

Metody oceniania:

- **Metody kształtujące:** monitorowanie i ewentualna korekta realizacji zadań wykonywanych przez studentów (redagowanie tekstu pracy, opracowywanie rozdziałów, analiza materiału źródłowego, itd.)
- **Metody podsumowujące:** ocena końcowa polegająca na merytorycznej wartości przygotowanej pracy oraz zaangażowaniu studentów w ich opracowywanie.

Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

- **bardzo dobry (bdb; 5,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy magisterskiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, znacznie poszerzającej zakres wiedzy i zachęcającej do dalszych badań oraz znakomita wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dobry plus (+db; 4,5):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy magisterskiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, poszerzającej zakres

dotychczasowych badań oraz bardzo dobra wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;

- **dobry (db; 4,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy magisterskiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM oraz dobra wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dostateczny plus (+dst; 3,5):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy magisterskiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, ale ze znacznymi niedociągnięciami, oraz wystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **dostateczny (dst; 3,0):** terminowe wywiązanie się z obowiązku napisania pracy magisterskiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, ale z licznymi błędami, oraz wystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego;
- **niedostateczny (ndst; 2,0):** niewywiązanie się w terminie z obowiązku napisania pracy magisterskiej spełniającej wymagania określone przez Wydział Neofilologii UAM, niewystarczająca wiedza i umiejętności w zakresie analizy materiału badawczego